

Інформація про результати здійснення Національною радою питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу заходів у сфері протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу у 2018 році

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.07 № 926 Національна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – Національна рада) – це консультативно-дорадчий орган, утворений Кабінетом Міністрів України. Основні завдання Національної ради:

- підготовка пропозицій щодо визначення пріоритетів та забезпечення реалізації державної політики з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу та консолідованого використання коштів у цій сфері;
- сприяння узгодженій міжвідомчій та міжсекторальній взаємодії для забезпечення реалізації на державному рівні проектів з протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, у тому числі грантів Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією (далі – Глобальний фонд);
- проведення моніторингу виконання програм та здійснення заходів з протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу;
- участі у розробленні проектів нормативно-правових актів, програм та заходів з протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу;
- інформування Кабінету Міністрів України та громадськості про результати здійснення заходів з протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Протягом 2018 року діяльність Національної ради здійснювалася згідно з [планом роботи](#), затвердженим її рішенням від 1 березня 2018 року, в рамках виконання якого проведено 3 засідання Національної ради (1 березня, 12 липня та 13 грудня) під головуванням Віце-прем'єр-міністра України Розенка Павла Валерійовича. За результатами засідань [протоколи та матеріали засідань](#) офіційно оприлюднено на веб-сайті МОЗ України, що виконує функції Секретаріату Національної ради. Детальна інформація про стан виконання плану роботи Національної ради за 2018 рік додається.

Для забезпечення функції з підготовки пропозицій щодо визначення пріоритетів та забезпечення реалізації державної політики з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу Національною радою на засіданні 13 грудня 2018 року за результатами розгляду питання щодо зміни формату Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019 – 2023 роки прийнято відповідні рішення, згідно з якими до 15 березня 2019 року заплановано розробити проекти актів:

Верховної Ради України щодо основних засад (стратегії) державної політики у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на період до 2030 року, узявши для основи цього документа стратегічне бачення подолання епідемії ВІЛ-інфекції, відображене у вже розробленому проекті розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019 – 2023 роки», з метою подальшого його подання на розгляд Верховної Ради України як законодавчої ініціативи Кабінету Міністрів України;

Кабінету Міністрів України щодо затвердження плану реалізації державної політики у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2019 – 2021 роки.

Протягом 2018 року проводилися заходи із забезпечення виконання Національною радою функції Національного координатора з виконання програм Глобального фонду в Україні. Так, згідно зі статтею 3 Закону України «Про виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні» Національна рада як Національний координатор з виконання програм Глобального фонду уповноважена виконувати наступні функції:

сприяння узгодженій діяльності органів виконавчої влади, громадських та благодійних організацій, підприємств, установ та організацій у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу;

організація подання національних заявок Глобальному фонду від України та контроль здійснення цільових заходів відповідно до програм Глобального фонду;

сприяння розвитку ефективного партнерства та залученню до виконання програм Глобального фонду органів державної влади, підприємств, установ та організацій, зокрема громадських і благодійних, та донорів;

сприяння реалізації мультисекторального підходу до виконання програм, передбачених договорами про надання гранту, узгодженню напрямів та обсягів фінансової допомоги у сфері протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу від різних донорів;

визначення основного реципієнта (основних реципієнтів) та здійснення нагляду за використанням гранту, включаючи оцінку діяльності основного реципієнта (основних реципієнтів), погодження змін до програм Глобального фонду.

Для ефективного виконання функції зі здійснення нагляду за використанням грантів Глобального фонду рішенням Національної ради від 1 березня 2018 року затверджено [План нагляду на 2018 рік](#), який реалізовувався Національною радою спільною з Комісією з нагляду за розробкою заявок, веденням переговорів та реалізацією Програм, які здійснюються за рахунок коштів Глобального фонду (далі – Комісія з нагляду).

Фінансове забезпечення наглядової діяльності здійснювався за рахунок коштів Глобального фонду рамках політики фінансування Координаційних механізмів країн, зокрема проекту ПРООН «Зміцнення Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ/СНІДу в Україні».

Протягом 2018 року Національною радою на виконання функції Національного координатора з виконання програм Глобального фонду виконано низку заходів.

Зокрема, протягом 2018 року Національною радою у ході її засідань:

1) розглянуто звіти Основних реципієнтів щодо результатів реалізації грантів Глобального фонду протягом 2017 року та I півріччя 2018 року;

2) обговорено та схвалено рекомендації Основним реципієнтам грантів Глобального фонду, зокрема щодо:

забезпечення проведення заключного моніторингу виконання у 2015–2017 роках програми Глобального фонду, ефективного виконання особливих умов грантових угод з Глобальним фондом на 2018–2020 роки, а також здійснення поточного моніторингу виконання програм та використання грантів Глобального фонду на 2018–2020 роки,

застосування ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» алгоритму кодування з урахуванням забезпечення конфіденційності даних клієнтів та анонімності тих із них, хто утримується надавати особисті дані, в рамках впровадження єдиного кодування клієнтів профілактичних програм та отримувачів медичних послуг, а також вжиття заходів, націлених на інформаційну підтримку впровадження єдиного кодування клієнтів профілактичних програм та отримувачів медичних послуг за участі партнерських організацій та представників ключових спільнот,

розроблення за підтримки БО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» та МБФ «Альянс громадського здоров'я» рекомендації в режимі онлайн-курсу/вебінару щодо підготовки та надання документів в рамках закупівель послуг за програмою Глобального фонду через державні механізми (зокрема, ProZorro),

результатів візитів з нагляду до організацій-субреципієнтів БО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» та МБФ «Альянс громадського здоров'я», що впроваджували проекти у 2015–2017 роках;

3) обговорено та узгоджено пропозиції щодо можливих шляхів забезпечення реалізації програм у новому циклі грантів Глобального фонду на території Автономної Республіки Крим, зокрема, погоджено механізм їх реалізації, який полягає у забезпеченні прямого фінансування субреципієнтів в АР Крим та здійснення моніторингу їх реалізації представниками локального агента Глобального фонду (Казахстан, Узбекистан);

4) в рамках розгляду питання щодо виконання зобов'язань України з поступового переходу фінансування (План 20-50-80) програм Глобального фонду на бюджетне фінансування погоджено розроблення ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» документів для запровадження механізмів сталого фінансування та посилення організаційної спроможності, інституалізації послуг та переходу до другої фази реалізації Плану 20-50-80 у 2019 році, а саме:

порядків надання послуг за трьома напрямками, що включатимуть визначення поняття послуг громадського здоров'я, опис базових пакетів послуг, на основі яких буде проведено розрахунки вартості послуг, базові кваліфікаційні вимоги до надавачів послуг, переліку послуг, надання яких заохочуватиметься компліментарно до базового пакета за рахунок інших джерел фінансування, опис базових моделей та алгоритмів надання послуг, ключових індикаторів ефективності програм та механізмів їх моніторингу,

методики розрахунку потреб у відповідних послугах на основі доказових даних та стратегічних цілей щодо протидії ВІЛ та туберкульозу,

тарифікації вартості послуг на основі хронометражу витрачених людських ресурсів, періодичності надання послуг, витратних матеріалів та

можливих коефіцієнтів, що будуть застосовуватись при бюджетному плануванні,

методичних рекомендацій щодо проектів типових договорів, оголошень з відбору надавачів послуг, специфікацій та технічних завдань на виробництво медичного призначення та витратні матеріали, методичні матеріали щодо організації процесу на основі існуючого досвіду основних реципієнтів ГФ, провайдерів послуг та пілотних регіонів,

порядку використання бюджетних коштів, який би врегулював цільове використання коштів на закупівлю послуг профілактики, догляду та підтримки у зв'язку з ВІЛ та туберкульозом,

змін до паспортів бюджетних програм з метою забезпечення фінансування у 2019 році,

типового положення та структури регіонального центру громадського здоров'я з метою уникнення дублювання функцій громадського здоров'я, в тому числі тих, що пов'язані з ВІЛ та туберкульозом, та формування дієвих механізмів планування та моніторингу виконання завдань та заходів;

5) схвалено та рекомендовано до виконання членами Національної ради проект Кодексу етики та службової поведінки для членів координаційних механізмів країн, розроблений Глобальним фондом;

6) схвалено зміни та доповнення до Регламенту Національної ради та Порядку ротации членів Національної ради для їх приведення у відповідність до нових вимог та рекомендацій Глобального фонду до Координаційних механізмів країн, прийнятих на 39 засіданні Правління Глобального фонду у травні 2018 року;

7) узгоджено пропозиції, спрямованої на уникнення перебоїв із закупівлею та постачанням ліків для хворих на соціально небезпечні інфекційні хвороби (туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД, гепатити, у тому числі хворих з опіоїдною залежністю), зокрема шляхом підготовки та подання до Кабінету Міністрів України проекту акту щодо запровадження трирічного циклу прогнозування та планування державних закупівель протитуберкульозних та антиретровірусних препаратів, препаратів для лікування гепатитів та проведення замісної підтримувальної терапії хворих з опіоїдною залежністю.

Шляхом листування електронною поштою протягом 12–18 квітня 2018 року Національною радою розглянуто та погоджено концепції регіональних заявок до Глобального фонду, метою яких є посилення співпраці між країнами щодо вирішення нагальних проблем регіону, які не можуть бути вирішені однією країною або потребують узгодженої політики між Урядами регіону, зокрема:

концепція заявки за компонентом «ВІЛ: Сталість послуг для ключових груп у регіоні Східної Європи та Центральної Азії», яка підготовлена консорціумом організацій, а саме: Регіональна Мережа правової допомоги ВІЛ/СНІД, Міжнародна спільнота хворих на ТБ «TB People» та Асоціація рівних прав ЛГБТІ (ERA), на період 2019 – 2021 роки,

концепція заявки за компонентом «ВІЛ: Сталість послуг для ключових груп у регіоні Східної Європи та Центральної Азії», яка підготовлена

консорціумом організацій, основний реципієнт – Альянс громадського здоров'я, ключовий партнер – Мережа ЛЖВ 100% Життя. Партнер з боку державного сектору – Центр громадського здоров'я. Бюджет заявки: 10 млн. дол. США на період 2019 – 2021 роки,

концепція заявки за компонентом «Туберкульоз: покращення якості лікування та профілактики туберкульозу з лікарською стійкістю у Східній Європі та Центральній Азії», яка підготовлена консорціумом організацій, основний реципієнт – Центр політики та досліджень в охороні здоров'я (Центр PAS), субреципієнт – Європейське регіональне бюро ВООЗ, основні партнери: Європейська коаліція боротьби з ТБ, Міжнародна спільнота хворих на ТБ «TB People» та Глобальний кокус з ТБ (Global TB Caucus). Бюджет заявки: 5 млн. дол. США на період 2019–2021 роки,

концепція заявки за компонентом «Туберкульоз: покращення якості лікування та профілактики туберкульозу з лікарською стійкістю у Східній Європі та Центральній Азії», яка підготовлена Partners In Health.

В рамках реалізації наглядової діяльності Національної ради здійснено відповідні організаційні заходи, зокрема:

1) проведено засідання Комісії з нагляду: 29 січня 2018 року, за участі представників Місцевого агенту Глобального фонду (далі – МАФ), та 17 квітня 2018 року, за участі представників місії Глобального фонду та МАФ, під час якого, зокрема, було представлено та обговорено результати наглядової діяльності Національної ради за перший квартал 2018 року;

2) здійснено візити на місця з метою нагляду: 14 березня 2018 року до міста Суми (в рамках нагляду за процесом впровадження пілотного проекту замовлення послуг з ВІЛ через обласну структуру Сумського регіону); 19-21 червня 2018 року візити до м. Одеса та Одеської області (м. Южне, м. Чорноморськ, м. Білгород-Дністровський); 6-7 грудня 2018 року здійснено візит до міста Полтава;

3) проведено координаційні зустрічі за участі членів Комісії з нагляду, представників Основних реципієнтів грантів Глобального фонду та МАФ щодо обговорення рекомендацій Комісії з нагляду за результатами візитів на місця та узгодження заходів з боку Основних реципієнтів у відповідь на надані рекомендації за результатами візитів Комісії з нагляду до м. Одеса та Одеської області, зокрема:

10 липня 2018 року – зустріч з представниками БО «Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ/СНІД»,

1 серпня 2018 року – зустріч з представниками ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» та МБФ «Альянс громадського здоров'я»,

18 вересня 2018 року – робоча зустріч з представниками МБФ «Альянс здоров'я» щодо впровадження плану заходів у відповідь на рекомендації Комісії з нагляду;

4) забезпечено аналіз звітів Основних реципієнтів грантів Глобального фонду за 2017 рік та I півріччя 2018 року (в рамках проекту ООН «Зміцнення Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ/СНІДу в Україні» залучено консультанта Комісії з нагляду з ведення Інформаційного табло,

наповнення якого здійснюється за даними звітів Основних реципієнтів грантів Глобального фонду та карток моніторингу грантів Глобального фонду);

5) надано рекомендації Основним реципієнтам грантів Глобального фонду щодо забезпечення оприлюднення інформації про хід та результати реалізації програм Глобального фонду в Україні на їхніх офіційних веб-сайтах. За результатами виконання зазначеної рекомендації 27 квітня 2018 року інформацію та посилання на веб-сайти поширено Секретаріатом Національної ради серед членів Національної ради та представників зацікавлених сторін:

ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»: https://phc.org.ua/pages/activities/current_projects/global-fund-grant-2018-2020,

МБФ «Альянс громадського здоров'я»: <http://aph.org.ua/uk/nasha-robota/ukraine/proekt-globalnogo-fondu-dlya-borotby-zi-snidom-tuberkulozom-i-malyariyeyu/>,

БО «Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ/СНІД»: <http://network.org.ua/projects/zmenshennya-tyagarya-tuberkulozu-ta-vil-infektsiyi-cherez-stvorennya-zagalnogo-dostupu-do-svoyechasnoyi-ta-yakisnoyi-diagnostyky-ta-likuvannya-tuberkulozu-i-jogo-rezystentnyh-form-rozshyrennya-dokazov/>;

б) організовано зустріч зацікавлених сторін щодо узгодження пропозицій до плану переходу на державне фінансування (20%) програм Глобального фонду (15 лютого 2018 року);

7) забезпечено участь членів Національної ради та Комісії з нагляду у нараді PEPFAR за широкої участі зацікавлених сторін та партнерських організацій щодо розробки Національного оперативного плану (30 січня 2018 року);

8) забезпечено участь членів Комісії з нагляду у заходах в рамках дослідження Глобального фонду щодо оцінки пакету послуг для ключових груп населення (20 та 30 березня 2018 року);

9) голова Комісії з нагляду Салабай Н.В. взяла участь в роботі тимчасової групи з етичних питань Національної ради, яку утворено рішенням Національної ради від 1 березня 2018 року з метою здійснення аналізу звернення членів Національної ради, зокрема Горбасенка І.М. та Пилипенка В.В., до партнерських, донорських організацій із проханнями вплинути на ситуацію, яка склалася в Україні з протидії туберкульозу а також звернення спільноти осіб, які надають сексуальні послуги за винагороду, з питань порушення принципів представництва членом Національної ради Дороховою Ю.В. Тимчасова група з етичних питань здійснювала свою діяльність на основі аналізу документів протягом березня-квітня 2018 року, засідання проведені 22 березня 2018 року та 19 квітня 2018 року;

10) забезпечено участь членів Комісії з нагляду у зустрічах (дебрифінгах) МАФ з Основними реципієнтами щодо результатів впровадження грантів, які здійснено: 27-28 березня 2018 року, 19 липня 2018 року, 30 серпня 2018 року, 3 вересня 2018 року, 5 вересня 2018 року, 21 вересня 2018 року, 3 грудня 2018 року, 17 грудня 2018 року;

11) члени Комісії з нагляду взяли участь у Третньому форумі Національної платформи ключових спільнот (24-26 квітня 2018 року);

12) опрацьовано, узгоджено та надано ключові рекомендації Основним реципієнтам грантів Глобального фонду за результатами візитів на місцях з метою нагляду до організацій субгрантерів, якими реалізовано програми Глобального фонду у 2015–2017 роках (26 квітня 2018 року);

13) здійснено аналіз апеляції голови Правління ГО «Всеукраїнська асоціація людей, які перехворіли на туберкульоз «Сильніші за ТБ» Віктора Пилипенка за результатами спільного конкурсу ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ» та МБФ «Альянс громадського здоров'я» за напрямком 10М «Підтримка та інституційний розвиток ТБ спільнот». Довідку Комісії з нагляду за результатами здійсненого аналізу Секретаріатом Національної ради було поширено серед членів Національної ради та представників зацікавлених сторін 14 травня 2018 року;

14) члени Комісії з нагляду та Національної ради взяли участь у Нараді за участю широкого кола зацікавлених сторін щодо стратегічного планування для комплексного реагування на пов'язані з порушенням прав людини бар'єри на шляху до ВІЛ- і ТБ-послуг (15-16 травня 2018 року);

15) члени Комісії з нагляду взяли участь в якості спостерігачів у засіданнях експертно-відбіркових комісій Основних реципієнтів грантів Глобального фонду (10 січня 2018 року, 18 січня 2018 року, 23 січня 2018 року, 25 січня 2018 року, 09 липня 2018 року, 20 липня 2018 року, 23 листопада 2018 року, 30 листопада 2018 року, 4-5 грудня 2018 року, 6-7 грудня 2018 року, 10 грудня 2018 року, 19 грудня 2018 року);

16) вивчено питання щодо використання коштів гранту Глобального фонду на організацію діяльності медичного центру «100% життя» м. Київ, зокрема: 16 липня 2018 року – проведено зустріч з представниками БО «Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ/СНІД», 6 серпня 2018 року – отримано офіційну відповідь БО «Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ/СНІД» щодо аналізу організації діяльності медичного центру «100% життя» в контексті підтвердження узгодження цілей проекту Глобального фонду та уникнення ризиків щодо непередбачуваних інвестувань на його діяльність;

17) проведено координаційну зустріч за участі членів Комісії з нагляду та представників Основних реципієнтів грантів Глобального фонду з метою вивчення питання щодо причин та наслідків накладення штрафних санкцій Державною службою праці на організацію-субреципієнта грантів Глобального фонду, а також формування єдиної позиції щодо подальших спільних дій для уникнення подібних ситуацій у майбутньому (8 листопада 2018 року);

18) забезпечено участь членів Комісії з нагляду у робочій зустрічі щодо розробки Порядку забезпечення ДОТ-лікування осіб, хворих на туберкульоз на амбулаторному етапі, яку проведено 19 липня 2018 року в ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» з метою супроводу процесу розробки нормативної бази для переходу послуг від донорського до бюджетного фінансування;

19) 20-21 вересня 2018 року забезпечено участь Комісії з нагляду у координаційній зустрічі зацікавлених сторін щодо впровадження плану переходу програм протидії ВІЛ на державне фінансування;

20) члени Комісії з нагляду взяли участь у візиті до м. Мінськ Республіки Білорусь з метою представлення досвіду України у здійсненні наглядової діяльності, яка, за оцінкою Глобального фонду, має високий показник щодо ефективного виконання функції нагляду Координаційного механізму країни (12-14 січня 2018 року);

21) забезпечено супровід погодження проекту закону щодо привілеїв та імунітетів Глобального фонду Кабінетом Міністрів України (погоджено на засіданні уряду 19 вересня 2018 року) та його подання до Верховної ради України (21 вересня 2018 року). Інформація про законопроект доступна за посиланням: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64649.

Інформація про результати наглядової діяльності Національної ради протягом 2018 року оприлюднено на офіційному сайті МОЗ України за посиланням <http://moz.gov.ua/komisija-z-nagljadu>.

В цілому, забезпечено виконання Плану нагляду на 2018 рік, а також взаємодію Комісії з нагляду з представниками Основних реципієнтів грантів Глобального фонду, членами Національної ради, її робочими органами та представниками зацікавлених сторін.

Для забезпечення у 2018 році ефективної діяльності Національної ради як міжсекторального консультативно-дорадчого органу Кабінету Міністрів та національного координатора програм Глобального фонду в Україні її Секретаріатом було вжито відповідних заходів, зокрема:

1) підготовлено [проект постанови](#) Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2007 року № 926» (далі – проект постанови) щодо уведення (за ініціативи відповідних груп зацікавлених сторін) квоти для трансгендерних людей, осіб, які утримуються в установах виконання покарань, звільнених від відбування покарань у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, жінок, які живуть з ВІЛ-інфекцією/СНІДом, учасників операції Об'єднаних сил та антитерористичної операції, внутрішньо переміщених осіб, а також Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. Також згідно [з рішенням](#) Національної ради від 12 липня 2018 року проектом постанови запропоновано увести положення, які б регулювали баланс представництва органів влади та громадянського суспільства у її складі;

2) забезпечено організацію заходів щодо впровадження положень політики ротації членів Національної ради від недержавного сектору та оновлення персональних складів її комітетів та Комісії з нагляду. Оновлені [персональний склад Національної ради](#), [Комісії з нагляду](#), [Комітету з програмних питань](#) та [Комітету з регіональної політики](#) оприлюднено на веб-сайті МОЗ України;

3) здійснено підготовку новообраних членів Національної ради та Комісії з нагляду до участі в наглядовій діяльності Національної ради. 4 вересня 2018

року Секретаріатом Національної ради організовано та проведено [орієнтаційний семінар](#) для новообраних членів Національної ради та Комісії з нагляду проведено, учасниками якого стали 29 осіб. У ході семінару його учасники ознайомились з інформацією про: досвід співпраці України з Глобальним фондом, діяльність Національної ради, зокрема у виконанні функцій Координаційного механізму у впровадженні програм Глобального фонду; цілі та завдання діяльності Основних реципієнтів грантів Глобального фонду та поточні гранти в Україні; норми та порядок дотримання кодексу етики та службової поведінки для членів координаційних механізмів країн; роль Національної ради у забезпеченні нагляду за реалізацією програм Глобального фонду, завдання та форми діяльності Комісії з нагляду; існуючі політики та інструменти діяльності Національної ради для забезпечення ефективного обміну інформацією; вплив членства представників ключових спільнот на посилення ролі та спроможності Національної та регіональних координаційних рад в Україні. Також учасникам було надано інформацію про Інструментальний засіб нагляду (Інформаційне табло/Dashboard);

4) організовано проведення 5 засідань Комітету з програмних питань та Комітету з регіональної політики Національної ради, зокрема:

- за результатами засідання Комітету з питань регіональної політики від 29 березня 2018 року здійснено аналіз, а також узгоджено висновки та рекомендації за результатами моніторингових візитів Національної ради до Одеської та Закарпатської областей, які були здійснені у 2017 році; здійснено аналіз питань щодо: механізмів залучення до регіональних/місцевих рад з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу вразливих груп та представників спільнот людей, які живуть з ВІЛ-інфекцією та туберкульозом; результатів дослідження за підтримки ПРООН «Оцінка та аналіз існуючих та доступних правових механізмів та моделей роботи, які можуть бути використані національними/місцевими партнерами для сталості зусиль в боротьбі з ВІЛ/СНІД та туберкульозом»; огляду результатів дослідження «Оцінка правового середовища щодо туберкульозу в Україні»; щодо MSMIT як ефективного міжнародного керівництва по роботі з ЧСЧ;

- за результатами засідання Комітету з програмних питань від 23 лютого 2018 року здійснено аналіз: стану впровадження пілотування замовлення послуг з ВІЛ через обласну структуру Сумського регіону; стану забезпечення СІН програмами ЗПТ та нормативних перешкод, що сприяють криміналізації та дискримінації СІН; забезпечення сталості послуг для ЧСЧ після переходу з донорського на бюджетне фінансування в частині врахування потреб спільноти, пакетів профілактичних послуг, механізму фінансування та вартості клієнта; інформації щодо професійної захворюваності медичних працівників ВІЛ-інфекцією/СНІДом, туберкульозом та парентиральними вірусними гепатитами та якості надання первинної медичної допомоги й розслідування при виробничих травмах та у зв'язку з умовами праці, забезпечення фінансування профілактичних програм і цільових заходів у виробничому середовищі;

- за результатами засідання Комітету з програмних питань від 1 червня 2018 року прийнято низку рішень щодо підготовки участі України до Наради

високого рівня Генеральної Асамблеї ООН з туберкульозу, зокрема, алгоритми реформування фтизіатричної служби та ключові запити до політичної декларації країни; здійснено аналіз: стану підготовки та затвердження Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2018—2021 роки та стану підготовки та реалізації національного плану впровадження нових протитуберкульозних препаратів та режимів лікування хворих на туберкульоз, а також впровадження комплексного пакету послуг з виявлення, догляду та лікування туберкульозу та мультирезистентного туберкульозу в пенітенціарних установах, що реалізуються за підтримки Представництва РАТН в Україні; утворено робочу групу з розробки Плану для комплексного реагування на пов'язані з порушенням прав людини бар'єри на шляху до ВІЛ- і ТБ-послуг; а також розглянуто питання щодо: участі України у 22-й Міжнародній конференції зі СНІДу (СНІД 2018 в Амстердамі, Нідерланди, 23-27 липня 2018 року, забезпечення доступу жінок, які живуть з ВІЛ, до послуг із репродуктивного здоров'я та ситуації зі змінами до наказу МОЗ №188 та необхідності рішучих дій; про результати 39-го засідання Правління Глобального фонду;

- за результатами засідання Комітету з програмних питань від 3 липня 2018 року здійснено аналіз: виконання зобов'язань країни щодо профілактики, ідентифікації ключових програмних досягнень, викликів та слабких місць у середовищі ЛВН та ОСБ Глобальної Дорожньої карта Коаліції з профілактики ВІЛ «Прискорення темпів профілактики ВІЛ з метою досягнення цілей до 2020 року»; результатів пілотного дослідження щодо впливу хімсексу і використання хімічних речовин серед ЧСЧ на збільшення ризику інфікування ВІЛ/ПСШВ та провадження ключових рекомендацій щодо специфічних потреб ЧСЧ, які вживають хімічні речовини та практикують хімсекс, в пакеті медико-соціальних послуг для ЧСЧ та інших заходів, спрямованих на ЧСЧ, за бюджетні та донорські кошти; стану вирішення питань щодо внесення змін до наказів МОЗ України № 579 від 29.11.2004 «Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти» та №787 від 09.09.2013 «Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні» з метою забезпечення доступу жінок, які живуть з ВІЛ, до послуг із репродуктивного здоров'я, а також № 188 від 01 серпня 2000 «Про затвердження Таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу»;

- за результатами засідання Комітету з програмних питань від 10 серпня 2018 року погоджено заявку України в рамках проекту уряду Франції «Зміцнення Національної Інформаційної Системи Охорони Здоров'я для вдосконалення процесу Безперервності Надання Послуг ВІЛ в Україні», а також прийнято низку рішень щодо впровадження у містах Київ та Одеса ініціативи FAST TRACK CITIES, зокрема щодо забезпечення розробки уніфікованої форми звітності з метою подальшого щоквартального аналізу звітності за результатами впровадження ініціативи FAST TRACK CITIES;

- за результатами спільного засідання комітетів з програмних питань та з регіональної політики від 12 жовтня 2018 року розглянуто результати Наради високого рівня з питань туберкульозу в рамках Генеральної Асамблеї ООН: завдання і заходи із забезпечення виконання Україною положень прийнятої Політичної декларації; результати реалізації в Україні завдань проекту «Зміцнення системи охорони здоров'я для ефективного контролю ТБ/МРТБ» (TB-REP) в регіоні Східної Європи та Центральної Азії» як ресурсу для адвокації амбулаторної моделі надання медичної допомоги пацієнтам з туберкульозом; концепт проекту «Визначення кращих стратегій менеджменту латентного ТБ серед осіб, контактних з хворими на ТБ - представників ключових груп ризику в Україні»; здійснено аналіз: стану надання медичної допомоги ВІЛ-інфікованим і хворим на туберкульоз в установах Державної кримінально-виконавчої служби України, забезпечення протитуберкульозними та АРВ препаратами; механізмів розвитку ЗПТ в слідчих ізоляторах та містах відбування покарання; узгоджено: проекти Примірного положення про регіональні ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу та їх Типового Регламенту у новій редакції; пропозиції щодо формулювання показника ефективності заходів протидії туберкульозу у переліку показників соціально-економічного розвитку регіонів, визначених Порядком проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 р. № 856, для приведення його у відповідність до цілей глобальної стратегії «Покласти край туберкульозу» та Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2018—2021 роки»;

5) організовано моніторинговий візит членів Національної ради до Харківської області (24-28 вересня 2018 року) з метою аналізу діяльності Харківської обласної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу та вивчення стану виконання загальнодержавних програм з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу у контексті міжвідомчої та міжсекторальної співпраці, забезпечення безперервності фінансування, а також прихильності облдержадміністрацій до вирішення питань, пов'язаних з фінансуванням цих програм;

6) проведено нараду за участі представників Всеукраїнської Ради Церков і Релігійних Організацій (6-7 грудня 2018 року) щодо посилення ролі церков і релігійних організацій у питаннях забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, а також інших соціально небезпечних захворювань У ході наради представлено та обговорено напрацювання та пропозиції щодо розробки моделі залучення священнослужителів та членів релігійних громад до регіональних рад з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, а також впровадження священнослужителями та членами релігійних громад профілактичних програм і заходів профілактики ВІЛ-інфекції та інших соціально небезпечних захворювань, зокрема, програм та заходів, націлених на представників ключових спільнот щодо профілактики ВІЛ/СНІДу;

7) проведено тренінг щодо навчання роботі представників людей, які живуть з наркотичною залежністю, у дорадчих органах з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу національного, регіонального та місцевого рівнів (18-19 грудня 2018 року).

В рамках реалізації Стратегії інформаційного розвитку Національної ради протягом 2018 року:

- забезпечено участь офіційної делегації України у складі членів Національної ради на чолі з головою Національної ради у 22-й Міжнародній конференції з питань СНІДу та «Глобальному діалозі: ВІЛ, права та обов'язки в часи слідування програмі Цілей Сталого Розвитку 2030» (м. Амстердам, 20-28 липня 2018 року);

- в рамках співпраці з Партнерством «Зупинимо туберкульоз. Україна» забезпечено участь представників Секретаріату Національної ради у роботі Конкурсною комісії з відбору кандидатів від громадського сектору для включення до офіційної делегації України на Нараді високого рівня Генеральної Асамблеї ООН з туберкульозу (7 серпня 2018 року) та II Загальному форумі Партнерства «Зупинимо туберкульоз. Україна» (12 вересня 2018 року);

- забезпечено участь делегації України у складі членів Національної ради, представників громадського сектору на чолі з головою Національної ради у Нараді високого рівня з питань туберкульозу на тему: «Об'єднаймося для викорінення туберкульозу: термінова глобальна відповідь на глобальну епідемію» (м. Нью-Йорк, 24-29 вересня 2018 року);

- забезпечено участь членів Національної ради, Комісії з нагляду, Секретаріату Національної ради та широкого кола зацікавлених сторін I Національній конференції «Мобілізація зусиль спільноти у боротьбі з ТБ в Україні» (9-10 жовтня 2018 року);

- забезпечено участь представників Секретаріату Національної ради у Всеукраїнському форумі для секс-працівників (8-12 жовтня 2018 року);

- в рамках тренінгу «Зміцнення потенціалу участі представників ключових груп у грантовому циклі Глобального фонду та координаційних механізмів країн», організованому БО «100% життя», забезпечено представлення досвіду України щодо кращих практик у виконанні Національною радою функції Координаційного механізму країни програм Глобального фонду, в тому числі наглядової функції, 23 представникам ключових груп з Вірменії, Казахстану та Узбекистану (18-19 жовтня 2018 року);

- проведено круглий стіл в МОЗ за участі 11 представників Церков та релігійних організацій, членів Комісії з питань соціального служіння Всеукраїнської Ради Церков і Релігійних Організацій, Громадської ради при Міністерстві охорони здоров'я з питань співпраці щодо соціальних послуг, соціального служіння для людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, медичного капеланства та паліативної допомоги в Україні (23 жовтня 2018 року);

- забезпечено участь членів Національної ради та представників Секретаріату Національної ради у Підсумковій зустрічі Регіональної програми

«Партнерство заради рівного доступу до послуг у зв'язку з ВІЛ в регіоні Східної Європи та Центральної Азії» (22-24 жовтня 2018 року);

- налагоджено співпрацю з Парламентською платформою боротьби з туберкульозом, забезпечено участь членів Національної ради та представників Секретаріату Національної ради у засіданні круглого столу з нагоди першої річниці діяльності Платформи (6 листопада 2018 року);

- члени Національної ради та представники Секретаріату Національної ради взяли участь у Національній Платформі зацікавлених сторін для обговорення та впровадження рекомендацій Оцінки правового середовища з питань туберкульозу та ВІЛ (20–21 листопада 2018 року);

- в рамках II Національного форуму людей, які живуть із наркозалежністю України, члени Національної ради та представники Секретаріату Національної ради представили інформацію щодо участі спільноти ЛЖН у формуванні національної політики з ВІЛ/СНІДу та ТБ в умовах переходу на державне фінансування (24 листопада 2018 року);

- забезпечено участь членів Національної ради та Комісії з нагляду у круглому столі для розгляду питання декриміналізації секс-роботи в Україні (12 грудня 2018 року).

Загалом протягом 2018 року заходами, організованими в рамках діяльності Національної ради та її робочими органами було залучено 245 осіб представників зацікавлених сторін та громадськості (жінки – 109 осіб, чоловіки – 134 особи, трансгендери – 2 особи). Також забезпечено всебічне інформування громадськості про діяльність Національної ради, її комітетів, Комісії з нагляду, а також регіональних рад. Постійно розміщувалися відповідні матеріали на веб-сторінці Національної ради, яка створена та функціонує на веб-сайті МОЗ України та на сторінці в Фейсбук, здійснювалася постійна розсилка відповідних матеріалів членам Національної ради, представникам зацікавлених сторін, регіональним радам з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу. Для забезпечення виконання рішень Національної ради копії протоколів надсилалися до відома та врахування в роботі усім її членам.